

NIČENÍ PROSTŘEDKŮ PVO NEPŘÍTELE

Taktika stíhacího bombardovacího letectva zkoumá objektivní zákonitosti přípravy a vedení boje jednotlivými osádkami, jednotkami, pluky a svazky SBoL s cílem nejúspěšnějšího splnění bojového úkolu. V dílčích úkolech řeší bezprostřední bojovou činnost na bojišti.

Materiálním základem taktiky je používaná technika. Bojové vlastnosti kteréhokoliv nového typu stíhacího bombardovacího letounu a jeho výzbroje umožňují vypracovat racionální způsob jejich taktického použití. Modernizace leteckého parku, zlepšení letových vlastností letadel a zvýšení palebné síly bezprostředně ovlivňují taktické zásady při ničení cílů nepřítele.

Technika, výzbroj a její možnosti se neustále zlepšují. Na základě toho se zdokonaluje i samotná taktika.

Dosažené výsledky v bojové činnosti jsou přímo úměrné zvládnutí používání letecké techniky létajícím personálem a osvojení si taktických způsobů při ničení typických cílů nepřítele.

Bojový řád stíhacího bombardovacího letectva stanoví: „Velitelé a všichni létající personál jsou povinni neustále zdokonalovat a vynalézat způsoby bojové činnosti i taktické zásady, kterými by bylo možno nepřítele překvapit, a správně je používat v závislosti na konkrétní situaci a stanoveném bojovém úkolu.“ Tato zásada vyžaduje tvořivé rozpracování otázek taktiky SBoL, zabezpečení vyšších taktických znalostí pilotů, velitelů rojů, letek a funkcionářů štábů. Vyvarovat se přitom zastaralých představ a na základě rozboru nejnovějších poznatků pokračovat ve zdokonalování kvalit každého pilota, příslušníka letectva. Takto chápaná praktická činnost se musí odrazit v náplni výcviku a v každodenním režimu u jednotek a útvarů.

V současné době musíme zvýšenou pozornost věnovat otázkám taktiky a výcviku pilotů. Je to proces nutný, který má zajistit přechod od kvantity ke kvalitě leteckého výcviku.

V soudobých podmínkách se nemůžeme omezovat jen na přípravu k boji jednotlivých osádek a dvojic SBoL. Musíme procvičovat bojovou sladěnost jednotek ve skupinách různého taktického určení.

Sladěnost a další nejnovější poznatky z taktiky musíme procvičovat při plnění úkolů bojového použití, tj. při střelbách, bombardování a při různých taktických cvičeních.

V našich útvarech je rozpracována taktika vedení úderů a způsoby ničení typických pozemních cílů na základě nejnovějších poznatků z činnosti pilotů.

Při zpracování zásad taktiky jsme vycházeli ze zhodnocení možností vlastní techniky i výzbroje, jejích předností i nedostatků, možností výzbroje (techniky) nepřítel, jejích slabých i silných stránek, výsledků lokálních válek a výsledků dosažených ve výcviku.

Zásady taktiky a způsoby ničení cílů v žádném případě nemohou být šablonou při přijímání rozhodnutí. Cílem je ukázat návod jak postupovat při plnění úkolů v dané konkrétní situaci a podmínkách.

V další části se zmíním o způsobech vedení úderů na typické pozemní cíle, obecných zásadách, konkrétní taktické situaci, podmínkách, za kterých se úder uskutečňuje a o taktice vedení samotného úderu.

V současné době se PVO nepřítel kvalitativně a kvantitativně zdokonaluje.

Každou divizi USA může bránit jeden oddíl PLRS Hawk, každá divize má jeden oddíl Vulcan-Chaparral a 438 odpalovacích zařízení (oz) Red ey.

Divize NSR má pluk PLD s 36 PLK Gepard 35 mm, 36 oz Red ey a 46 PLK 20 mm. Dále můžeme počítat, že divize bude posílána prostředky as, PLRS Roland-2, PLK 40 mm.

Přestože účinnost soudobé PVO nepřítel značně vzrostla, při správné taktické činnosti vlastních osádek je tento systém překonatelný. Základem je znalost možností pozemních prostředků PVO, jejich slabé i silné stránky, organizace obrany vojsk a objektů, která umožňuje správnou volbu tratě, profilu letu, bojové sestavy, vedení účinných protiradiolokačních opatření, protiraketových manévrů a manévrů proti PLD.

Při činnosti na prostředky PVO nepřítel bojová sestava SBoL se skládá ze skupiny zabezpečení a z úderné skupiny. Konkrétní sestavu skupin určujeme v závislosti na bojovém úkolu i podmínkách, za kterých úkol plníme.

Skupinu zabezpečení určujeme k umlčení prostředků PLD, které brání palebná postavení PLRS Hawk. V případě, že palebná postavení PLD jsou známá, skupina zabezpečení letí 1–2 minuty před údernou skupinou, a to nám zabezpečuje zničení PLD do přiletu úderné skupiny do zóny účinné palby. Takových případů, kdy budeme znát podrobné rozmístění PLD, bude málo. Na základě zkušeností z lokálních válek je reálnější, aby skupina zabezpečení letěla před údernou skupinou ve vzdálenosti 500–1500 m, v malé výšce (50–100 m) a ve vzdálenosti 6–8 km před cílem zaujala východiště ke zteči prudkým nabráním výšky. Tímto skupina upoutá na sebe pozornost prostředků PLD i PLRS Hawk. Pokud prostředky PLD zahájí palbu, tato skupina okamžitě přechází do zteče a ničí je, a to i v tom případě, zahájí-li palbu po úderné skupině. Zteč vede na postavení PLD, které se prozradilo vlastní palbou. V této variantě (s největší pravděpodobností) proletí úderná skupina postavení PLD bez toho, že by proti ní zahájilo palbu.

V palebných postaveních baterií PLRS Hawk musíme ničit v první řadě ozařovací radiolokátory. Zkušenosti z výcviku potvrzují, že jsou-li tyto prostředky zamaskovány, je prakticky vyloučeno, aby je osádky našly a při zteči z chodu zničily. Z tohoto důvodu je účelnější používat k ničení bombardovací výzbroj s maximálním počtem tříštivě trhavých pum. Těmto požadavkům ničení odpovídají letouny MiG-23 (18 OFAB-100) a MiG-21 (10 OFAB-100). Roj letounů MiG-23 může k úderu použít 72 pum a roj letounů MiG-21 40 pum. Při použití obou typů je proti baterií PLRS Hawk použito dostatečné množství prostředků, aby byla vyřazena z činnosti.

Volbu tratě určujeme s maximálním využitím terénu a volíme maximální rychlost, kterou nám podvěšená výzbroj umožňuje. Výška letu vzhledem k radiolokačnímu maskování, orientaci a bezpečnosti je nejvýhodnější od 50 do 100 m.

Proti zjištění přehledovými radiolokátory musí skupina od čáry zjištění vystřelovat protiradiolokační střelivo. K tomu využívá i celkové pasivní rušení vyhledávacích lokátorů, které uskutečňují letouny z vlastního území. Protiraketový manévr uskutečňuje skupina po dvojicích, od čáry odpálení, a to horizontální vlnovkou, s náklonem 60° každých 20 sekund. Tím se rychlost přiblížení v okamžiku začátku zatáčky zmenší pod 100 km a ozařovací RL baterie Hawk i při odpálení rakety ztratí cíl.

Bojová sestava dvojice, která vychází z podmínek znemožnění současného sestřelení dvou letounů jednou PLRS Hawk (Chaparral), musí mít vzdálenost mezi letouny 150–200 m a rozestup 50–70 m. Sestava roje musí mít vzdálenosti mezi dvojicemi 150–250 m. Tato sestava umožňuje vedení současné zteče a samostatné zamíření každým pilotem.

K zabránění odpálení PLRS Hawk (když je prostor rozmístění znám) skupiny ve vzdálenosti 5–10 km před předpokládanou čarou ničení v závislosti na výšce letu zapínají SPS-141 na vysílání. Neznáme-li prostor rozmístění nepřátelských protiletadlových kompletů, zapínáme SPS-141 na vysílání ihned po rozsvícení žárovky „OBLUČEN“.

Nyní popíšeme jeden z možných **modelů ničení PLRS Hawk**.

Taktická situace

Baterie Hawk je 20 km od čáry dotyku. Je bráněna jednou baterií PLD (2 čety), která je rozmístěna 1,5–2 km od palebného postavení odpalovacích zařízení. Vzdálenost od letiště vzletu k palebnému postavení baterie Hawk je 140 km.

K ničení této baterie je určena skupina v počtu 4 letadel MiG-23 (MiG-21) a skupina zabezpečení — dvojicemi MiG-23 (21).

Skupina zabezpečení je složena ze dvou letounů MiG-23 a vyzbrojena 4 UB-32 s raketami S-5M (5k) a kanónem, nebo má dva letouny MiG-21 a je vyzbrojena 2 UB-16, SPS-141, 2 podkřídlovými přídavnými nádržemi a kanónem.

Letouny mají kanóny nabitý protiradiolokačním střelivem pro pasivní rušení vyhledávacích radiolokátorů baterie Hawk a rušení SON PLD.

Úderná skupina má podvěšenou bombardovací výzbroj (MiG-23 je vyzbrojen 18 AFAB-100 a MiG-21 na sdružených závěsnících 10 OFAB-100).

První dvojice na MiG-21 má podvěšený kontejner SPS-141 a kanón s protiradiolokačním střelivem (protiradiolokační střelivo má i MiG-23).

Druhá dvojice mají kanón nabitý trhavým střelivem pro případné odrážení ztečí nepřátelských stíhačů po splnění úkolu.

Skupinu zabezpečujeme z vlastního území v systému aktivního rušení ze zóny vzdálené od čáry dotyku 20–25 km (mimo dosah Hawk) ve výšce 1500–2000 metrů. (Neuvažujeme celkové zabezpečení proti stíhacímu letectvu, protože se cíl nachází v plošné zóně raket PVO.)

Taktika vedení úderu

Skupina zabezpečení letí před údernou skupinou ve vzdálenosti 500–1500 m, s rozstupem do 500 m. Tato vzdálenost i rozestup umožňují v prostoru cíle dosáhnout výšku zteče a zahájit palbu na prostředky PLD, které nebyly dříve zjištěny. Zjistíme-li postavení PLD, které brání baterii Hawk, skupina zabezpečení je ničí 1–2 minuty před průletem úderné skupiny.

Obě skupiny letí v malé výšce (50—100 m) a 20 km před průletem čáry dotyku zapínají SPS-141 na vysílání. Od čáry zjištění ve výšce 30—35 km od palebného postavení Hawk (10—15 km před čarou dotyku) skupina zabezpečení zahajuje vystřelování protiradiolokačního střeliva. Střelí 3—4krát krátkými dávkami s intervalem 1—2 sekundy, s opakovanou střelbou za 15—20 sekund po průletu prostoru výbuchu těchto střel. V těchto intervalech střelba z kanónů (vzhledem k zásobě střeliva) vystačí až do přiletu k cíli. Střelbu zahajuje vedoucí skupina zabezpečení, potom vedený a v dalším střelí první dvojice z úderné skupiny. Touto činností spolu s letouny z vlastního území zabezpečíme pasívní rušení vyhledávacích radiolokátorů u baterie Hawk i SON PLD.

Od čáry odpálení raket Hawk při letu k cíli ve výšce 50—100 m (ve vzdálenosti přibližně 25 km od cíle) skupiny ve dvojicích uskuteční ostré zatáčky s náklonem 60°, s intervalem 20 sekund a dále pokračují v přímém horizontálním letu. Tento manévř po odpálení PLRS Hawk znemožní radiolokační sledování našich letadel.

Skupina zabezpečení ve vzdálenosti 6—8 km před cílem prudce nabírá výšku do 1200 m a zaujímá východiště ke zteči na PLD. Prudkým nabráním výšky zkracujeme vzdálenost mezi skupinou zabezpečení a údernou skupinou. V okamžiku přiletu úderné skupiny do zóny palby PLD je skupina zabezpečení ve východišti ke zteči a po zahájení střelby po úderné skupině okamžitě ničí palebné postavení PLD. Při této variantě je pravděpodobné, že PLD nezahájí palbu po úderné skupině, ale po skupině zabezpečení, která na sebe upoutá pozornost prudkým nabráním výšky. Úderná skupina pokračuje v letu ve výšce 50 m a je pravděpodobné, že proletí přes palebná postavení PLD bez toho, že by byla zničena.

Úderná skupina ničí baterie Hawk bombardováním z malé výšky a po odhozu pum odlétává na vlastní území. Taktéž i skupina zabezpečení po odletu úderné skupiny odlétává z prostoru cíle.

Zabezpečení letu těchto skupin i skupiny zabezpečení rušením z letadel (z vlastního území), vystřelováním protiradiolokačního střeliva, horizontálním protiraketovým manévrem a použitím SPS-141 zaručuje v dostatečné míře jejich bezpečnost, čímž jsou vytvořeny příznivé podmínky pro splnění úkolů.

Rozmístění baterie Hawk na ploše o rozměrech 300—400 × 200—300 m považujeme za plošný cíl. Výsledek ničení bombardovací výzbrojí zaručuje dostatečné zničení cíle. Při úderu je velká předěpodobnost, že výbuchem pum budou zničeny jak ozařovací lokátory, tak i vyhledávací, odpalovací zařízení i kabelové vedení, které zabezpečuje systém velení a palby.